

PROF. MUDR. VLADIMÍR KOŘÍSTEK, DRSC.,
LAUREÁT STÁTNÍ CENY KLEMENTA GOTTWALDA
ŠEDESÁTNÍKEM

Stalo se již dobrou tradicí v chirurgické společnosti, že si připomínáme životní jubilea našich předních pracovníků a tím navazujeme na historii československé chirurgie. I když nám, jeho přátelům a současníkům se zdá, že je ještě stále mladý, přece skutečnost je neúprosně přesná — 14. května 1987 se dožívá šedesátin přednosty II. chirurgické kliniky a vedoucí II. chirurgické katedry lékařské fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně — soudruh prof. MUDr. Vladimír Kořístek, DrSc.

Mně, jeho spolupracovníkovi, připadl čestný úkol — touto cestou mu nejen poblahopřát k životnímu jubileu i do dalších let vše nejlepší, ale také se poohlédnout za jeho dosud vykonanou prací.

Narodil se v rodině venkovského stolaře v Zábřudově na boskovickém okrese. Po gymnaziálních studiích na boskovickém gymnáziu se zapisal v roce 1946 na lékařskou fakultu v Brně, kde promoval 19. 7. 1951. Již během studia měl zájem o vědeckou práci a pracoval jako vědecká síla na I. interní klinice v Brně pod vedením prof. MUDr. Miloše Štejjy. Po promoci nastoupil jako sekundární lékař na chirurgické oddělení nemocnice ve Svitavách a po nástupu vojenské prezenční služby a absolvování školy důstojníků zdravotnické služby zůstal v důstojnické hodnosti ve vojenské zdravotnické službě. Pracoval na chirurgické klinice tehdejší Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové pod vedením akademika Jana Bedrny. Toto období předznamenalo jeho další chirurgickou dráhu a mělo jistě také vliv na rozvinutí osobních vlastností, které musí mít každý chirurg — odvahu, přímost, přesnost, ukázněnost. Zde publikuje první práci na rozsáhlém materiálu o apendicitidách, která je citována nejen u nás (Causae mortis v chirurgii, str. 358—363, 1961), ale i v zahraničí. Sám rád vzpomíná na toto období života, kdy měl možnost se také blíže seznámit s vynikajícími chirurgy Jaroslavem Lichtenbergem, Jaroslavem Procházkou a akademikem Petrem. A tak mi připadá, že i oni stáli jako „sudičky“ u kolébky rodičího se chirurga. V roce 1955 přechází na chirurgické oddělení vojenské nemocnice v Brně-Zábřovicích, kde pracoval pod vedením plk. zdrav. služby primáře Jakubička.

Pobyt na klinice akademika Bedrny položil základy jeho práce v experimentu, hrudní i cévní chirurgii.

Po sedmi letech služby v ČSLA odchází do zálohy v hodnosti majora a je vyznamenán medailí „Za službu vlasti“.

V roce 1959 nastupuje jako odborný asistent na I. chirurgickou kliniku lékařské fakulty v Brně vedenou prof. MUDr. Josefem Podlahou. Na I. chirurgické klinice se věnuje břišní chirurgii, urologii a rozvíjející se chirurgii cévní. V experimentální práci tu řešil problematiku autologního venózního štěpu při ischemické chorobě dolních končetin a tato práce je podkladem jeho kandidátské dizertační práce, kterou úspěšně obhájil v roce 1962. Pokračuje v této práci a tato práce doplněná o klinické zkušenosti stává se podkladem jeho habilitačního spisu, který obhájil před vědeckou radou lékařské fakulty v Brně v roce 1963. Dne 1. 4. 1964 odchodem prof. Podlahy do důchodu přichází na II. chirurgickou kliniku vedenou prof. MUDr. Janem Navrátillem, DrSc. Prof. Navrátil, který v mladém spolupracovníkovi poznal zálibu v cévní chirurgii, posílá tehdy mladého docenta Kořístka na Baylor University do Houstonu v USA, kde prodělal v letech 1965—1966 výcvik v cévní a srdeční chirurgii pod vedením dnes již slavného prof. Michaela De Bakeyho a Dentona Cooleyho. Po návratu na II. chirurgickou kliniku rozvíjí po získaných zkušenostech cévní chirurgii a po odchodu prof. Navrátila do Vídně i chirurgii srdeční pod vedením zatímního přednosty doc. MUDr. Oty Bednáře, ČSc. 1. března 1970 po konkursním řízení je jmenován přednostou II. chirurgické kliniky a zároveň ustanoven vedoucím II. chirurgické katedry a jmenován mimořádným profesorem.

Cílevědomá práce, již se naučil na chirurgické klinice akademika Bedrny, přináší další plody. Patří mezi první v našem státě, kdož chirurgicky řeší problematiku ischemické choroby srdeční, klinickou aplikací balónkové kontrapulsace, náhradu chlopní plicnice autogenním perikardem při Fallotově tetralogii.

Usilovně pracuje od roku 1968 v experimentu na problematice transplantace jater. V tomto období podniká studijní cesty na chirurgická pracoviště do NSR a Holandska, Velké Británie, NDR a Polska. V roce 1975 publikuje závěry experimentální transplantace jater v monografii „Experimental Liver Transplantation“, která je také podkladem jeho doktorské dizertace, kterou obhájil v roce 1975, a v únoru 1976 mu uděluje Univerzita Karlova hodnost doktora lékařských věd. V roce 1977 je jmenován řádným profesorem patologie a terapie chorob chirurgických.

Za vynikající výsledky v oblasti cévní chirurgie mu byla udělena v roce 1975 Cena osvobození města Brna.

V roce 1978 se účastní studijního pobytu v SSSR, a to na pracovištích v Moskvě — v Centru chirurgie Mzd SSSR vedeného akademikem B. V. Petrovským, v Leningradu a Kyjevě.

Již při nástupu na II. chirurgickou kliniku a později jako její vedoucí snaží se prosazovat novou koncepci II. chirurgické kliniky. Za podpory stranických a státních orgánů je zahájena v roce 1972 přístavba II. chirurgické kliniky, z níž se v roce 1978 stává samostatné kardiouchirurgické centrum, z něhož pak v roce 1984 je zřízeno oddělení kardiouchirurgicko-transplantační, jehož vedením je pověřen žák prof. Kořistka — doc. MUDr. Jan Černý, CSc. Za více než 15leté údobí, kdy stojí v čele II. chirurgické kliniky, je možno bilancovat výsledky jeho práce ve všech oblastech chirurgie. Na úseku srdeční chirurgie provedl více než 3000 operací, z toho 1000 na otevřeném srdci za pomoci mimotělního oběhu krevního, více než 3000 rekonstrukčních cévních operací, stovky operací hrudních a břišních, urologických a endokrinního systému.

Do dějin československé chirurgie se zapsal první úspěšnou transplantací jater dne 2.2.1983, kterou bylo završeno jeho nezměrné úsilí v experimentu za 15 let. V roce 1984 byl poctěn za originální způsob derivace žlučových cest při transplantaci jater Státní cenou Klementa Gottwalda.

Vědeckovýzkumná práce byla a je jeho zálibou — hledání nových cest, analýza výsledků práce jiných pracovišť i literárních údajů jsou příznačné pro jeho pracovní styl. Podporuje snahy spolupracovníků a je jim příkladným učitelem. Jeden ze spolupracovníků byl jmenován profesorem po obhajobě doktorské práce, jeden obhájil habilitační práci a na základě obhajoby byl jmenován a ustanoven docentem, tři byli jmenováni docenty chirurgie. Vychoval sedm kandidátů věd. Mladší spolupracovníci jsou systematicky připravováni k atestačním zkouškám z chirurgie I. a II. stupně.

Podporuje iniciativu svých spolupracovníků na všech úsecích práce kliniky a katedry. Na úseku výchovně vzdělávacím zaváděním nových moderních metod výuky i prověřování znalostí v oboru, ve vědeckovýzkumné práci dovede umně v záplavě informací vyhmátnout nejnovější trendy, v případě pochybnosti závěrů prověřuje tyto v biologickém experimentu na zvířeti. V léčebně preventivní péči sleduje vždy prospěch nemocných a jejich návrat k plnému činnorodému životu. Patřil mezi první v našem státě, který prosazoval aktivní zapojení do pracovního procesu po srdečních operacích těch nemocných, u nichž na podkladě klinických kontrol a vyšetření došlo k výraznému zlepšení jejich zdravotního stavu — stál proti iatrogenizaci nemocných, kteří byli odesíláni po srdečních operacích do invalidního důchodu. Považuje aktivní život za smysluplný, a dokázal to také sám, kdy za dva měsíce po prodělaném infarktu nastupuje do práce a operuje.

Jako vědecký pracovník se podílí svojí činností ve vědecké radě Mzd na koncepční práci ve zdravotnictví, svojí prací ve vědecké radě fakulty se podílí na budování školy a realizaci politiky KSČ v této oblasti. Je předsedou pro obhajoby kandidátských dizertačních prací, oponoval řadu prací doktorských a kandidátských.

Závěry svých prací a studií přednáší na sjezdech domácích i zahraničních (Moskva, Berlín, Vídeň, Varšava, Brighton, Minneapolis). V roce 1985 je jmenován členem korespondentem Německé chirurgické společnosti.

Účastní se práce jako národní delegát v European Society for Cardiovascular Surgery, Transplant Society, v roce 1979 byl I. místopředsedou XX. čs. chirurgického kongresu, který se pořádá v Brně, v roce 1984 pak předsedou VI. quadrilaterálního symposia experimentální chirurgie, které mělo velký úspěch a rovněž se konalo v Brně.

Publikační činnost zahrnuje práce z oblasti chirurgie břišní, později přibývají práce z oblasti chirurgie hrudní, cévní, srdeční, experimentální a výzkumné práce, kterých je více než 190. Také přednášková činnost je bohatá a čítá více než 120 přednášek na různých fórech.

V neposlední řadě je nutno vyzvednout také jeho práci politickou — člen KSČ od roku 1945 dovedl získávat pro její politiku svoje spolužáky, příkladným plněním povinností a neúnavnou prací zůstává pro nastupující generaci vzorem chirurga — komunisty. Za práci pro stranu byl oceněn Medailí k 25. výročí Února a 50. výročí založení KSČ. V roce 1983 byl za společensky prospěšnou práci oceněn Medailí Za rozvoj města Brna a Stříbrnou čestnou plaketou Za rozvoj Jihomoravského kraje.

Za jeho přínos v biologických vědách mu byla v roce 1984 udělena cena Řehoře Mendela. V roce 1985 byl poctěn medailí k 40. výročí osvobození ČSSR. Za vědeckovýzkumnou práci byl poctěn Uznáním rektora UJEP v roce 1980, za účast na sepsání učebnice speciální chirurgie byl oceněn Cenou rektora Univerzity Karlovy v roce 1983.

Všech těchto výsledků mohl dosáhnout podporován rodinným zázemím, kterým jsou jeho milovaná maminka a rodina — přes pracovní přetížení najde vždy chvíli času i pro ně, i na toulky přírodou, která ho vždy inspiruje k další práci.

Životní jubilea jsou milníky v životě každého jedince, nejsou však tečkou za vykonanou prací. Životní zkušenosti je nutno beze zbytku předat nastupující generaci a připravit ji pro práci v třetím tisíciletí — i zde podporuje nové a učí se všemu novému, včetně počítačové techniky.

A proto je stále mlád.

Přeji Ti, milý příteli, jménem celého kolektivu pracovníků II. chirurgické kliniky a katedry i jménem svým do dalších let čínorodé práce hodně zdraví a dosažení vytčených cílů nejen v chirurgii, ale i v osobním životě.

Ad multos annos!

Tvůj Miroslav Novák